Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza
Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI
Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 15 i 178). — Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73). — Telef. Nacz. Redaktor 230

GAZETA PORANNA

Cena pojedynczego egzemplarza: 300.000 Mk.
Na dworcach poza Lwowem 360.000 M.

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 6992. Lwów, niedziela, 2 marca 1924. Rok XV.

B. premjer Witos w Tarnopolu.

Salon udręczeń w służbie erotyki.

Proces osławionej Kadinetz i tow.

ŚLĄZACY STAJĄ TWARDO ZA RZĄDEM

Warszawa. (Tel. G. P.) Pan prezes Rady ministrów otrzymał następuj. depeszę z Katowic: „Wobec pogłosek o oporze ze strony przemysłowców w związku z sanacją skarbu w **imieniu 60.000 robotników i chłopów zorganizowanych** w Związku **powstańców** śląskich o**świadczam całą gotowość do ofiarności i poparcia rządu w jego dążeniach sanacyjnych.** — Podpisano: Grzesik".

THEUNIS NIE PRZYJMIE MISJI TWORZENIA RZĄDU.

Londyn. (Tel. „G. P.") W kołach miarodajnych wyrażają przekonanie, że **powody ustąpienia gabinetu Theunisa** są **natury wewnętrznej.** Jest rzeczą nieprawdopodobną, aby odrzucenie układu francusko-belgijskiego **mogło** wpływać na współdziałanie Francji i Belgji w akcji odszkodowań.

Theunis oświadczył, że w żadnym razie **nie przyjmie misji utworzenia gabinetu.** Pisma wyrażają nadzieję, że Theunis zmieni jeszcze swe postanowienie.

ZARZUTY PRZECIW B. MINISTROWI KUCHARSKIEMU

Na ostatniem posiedzeniu Komisji budżetowej, przy omawianiu pozycji zwrotu pożyczki, udzielonej Tow. zakładów żyrardowskich, pos. Moraczewski zgłosił rezolucję, domagającą się, **aby Sejm pociągnął b. ministra Skarbu, pos. Wład. Kucharskiego do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu za straty jakie poniósł Skarb przy likwidacji zarządu Zakładów żyrardowskich.**

P. Rymar **postawił wniosek** o wybranie specjalnej **podkomisji** dla dokładnego **zbadania całej sprawy.**

UMOWA HANDLOWA ZE STANAMI ZJEDN.

Warszawa, 29. lutego.

(M.) Premier Grabski odbył dziś konferencję z konsulem Stanów Zjednoczonych w Warszawie. Konferencja ta dotyczyła prac przygotowawczych do umowy handlowej polsko-amerykańskiej.

Znoście złoto do Kas Państwa!

ZŁOTO PRZESTAŁO BYĆ PRZEDMIOTEM SKRZĘTNEGO CHOWANIA PO SZUFLADACH. — W OBIEGU JEST OBECNIE DUŻO ZŁOTA. — JAK NAJDOGODNIEJ SUBSKRYBOWAĆ ZAPOMOCĄ PRZEDMIOTÓW ZŁOTYCH?

Lwów, 1 marca.

Sprzedaż i zakup złotych monet, złota w bryłach i sztabach, przedmiotów i t. d. oddawna **nie podlega żadnym zakazom i ograniczeniom. Nie wolno jedynie złota wywozić za granicę bez zgody ministra skarbu, wewnątrz kraju handel złotem jest dozwolony.**

Podstawa Banku Polskiego będzie złoto. Waluty zagraniczne kupuje się z zamiarem nabycia za nie złota i złożenia go w skarbcach Banku Polskiego.

Najwięcej zatem pożądaną wpłatą **na akcje Banku Polskiego jest złoto w monetach zagranicznych lub opatrzonych stemplami mennic sztabach** czy bryłach.

W obiegu jest obecnie złota dość dużo. Napływa ono przeważnie z Rosji, z krain północnych, a następnie z kieszeni tych ludzi, co dotąd złoto ukrywali, a obecnie, widząc, że się waluta polska ustala i zbliża chwila utworzenia Banku Polskiego, dobywają je ze schowków, aby nabyć takie walory, które jakikolwiek zapewniają dochód. **Złoto leżące do chodu nie przynosi.**

Trudną jest sprawa dokonania subskrypcji zapomocą przedmiotów ze złota. Zawartości złota czystego w takich przedmiotach nie można stwierdzić inaczej, jak przetapiając i badając je w mennicy lub urzędzie probierczym. Tymczasem wartość artystyczna przedmiotu zazwyczaj znacznie jest wyższa od czystego w nim złota.

Subskrybenci, pragnący dokonać subskrypcji, ofiarując w tym celu przedmioty złote, najdogodniej i z największą dla siebie korzyścią **raczej sprzedadzą przedmiot złoty złotnikowi lub prywatnej osobie,** za uzyskaną zaś cenę kupią bądź to **złoto w monetach, lub waluty obce,** których nabycie obecnie w bankach dewizowych jest ułatwione i tym sposobem uproszczą sobie dokonanie subskrypcji.

A chociaż niekiedy niechętnie miłą pamiątkę w obce się daje ręce, przecież, **gdy chodzi o sprawę subskrypcji akcji Banku Polskiego, usprawiedliwione nawet uczucia powinny pójść na plan drugi.**

OD WYDAWNICTWA.

Po ostatniej podwyżce kosztów druku i podrożeniu papieru koszty wydawnictwa nie doznały już dalszej podwyżki. Wskutek tego, jakoteż z **powodu ustalenia się naszej waluty** zwracamy uwagę naszych P. T. Prenumeratorów, że **na razie**

dalsza podwyżka cen prenumeraty „GAZETY PORANNEJ"

nie jest przewidywana.

Wydawnictwo „Gazety Porannej"

DEMONSTRACJA BEZDOMNYCH W SEJMIE.

Warszawa, 29. lutego.

(Telefonem od naszego koresp.)

(M.) Dzisiaj rozrzucono między posłów w Sejmie ulotki następującej treści:

„Do posłów sejmowych Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej **Na miłość Boga! Zlitujcie się nad 500 tys. rodzin, marznących pod gołym niebem.** Jesteśmy przeważnie wdowami i sierotami po inwalidach wojennych. O chłodzie i głodzie zarabiamy z trudem na kęs chleba codziennego. Mężowie nasi i ojcowie walczyli za Polskę. Dajcie nam dach nad głową, nie pozwólcie nas krzywdzić. Jest to nasza ostatnia prośba pod adresem naszych posłów. **Niech ustawa o ochronie lokatorów obroni nasze stanowiska uliczne.** Nasz los leży w waszych litościwych rękach. Dopomóżcie nam, a Pan Bóg wam dopomoże! Podpisani: Inwalidzi i straganiarze".

L. GEORGE w OBRONIE TRAKTATU WERSALSKIEGO.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 29. lutego.

(M.) Z Londynu sygnalizują: Na ostatniem posiedzeniu Izby Gmin Lloyd George zajął krytyczne stanowisko wobec posła Hendersona. Lloyd George oświadczył, że obecnie **nikt nie może żądać zmiany granic w Europie, rewizja zaś traktatu wersalskiego może wzbudzić zaniepokojenie.** Na tem samem posiedzeniu Baldwin powiedział, że **mowa Mac Donalda w sprawie oświadczeń Hendersona przyjęta** została z **uczuciem wielkiej ulgi.**

MACDONALDA „KROK W PRÓŻNIE".

Londyn. Tel. G. P. Ostatni poseł angielski w Rosji carskiej sir George Buchanan **krytykuje bardzo ostro politykę rządu angielskiego wobec Rosji.** P. Buchanan oświadczył, że bolszewikom nie należy ufać, a premier, uznając rząd sowiecki, uczynił **krok w próżnię.**

POŁOŻENIE W ANGLJI POWAŻNE.

Londyn, (Tel. GP.) W Izbie Gmin oświadczył min. Haldane na interpelację w sprawie ewentualnego wybuchu strajku w kopalniahc węglowych Anglji, że położenie jest poważne. Na 6-go marca wyznaczona jest konferencja zastępców obu stron.

NOWY DYREKTOR DEPARTAMENTU POLITYCZNEGO M. S. Z.

Warszawa, 29. lutego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

(M.) Dotychczasowy zastępca komisji generalnej w Gdańsku p. Kajetan **Morawski** otrzymał nominację na **dyrektora departamentu politycznego** M. S. Z. i obejmuje jutro urzędowanie.

SENATOR NIESŁUSZNIE OBWINIONY

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 28. lutego.

(M) Konwent seniorów Senatu zajmował się dzisiaj **zarzutem uczynionym p. Woźnickiemu, iż należał za czasów rosyjskich do ochrany.** Zarzut ten uczyniony został p. Woźnickiemu w Stanach Zj. w czasie jego podróży agitacyjnej, powziętej z ramienia Wyzwolenia. Po dyskusji Marszałek skonstatował, że **nikt z senatorów o podobnej sprawie nie słyszał.**

BADANIE ZAJŚĆ LISTOPADOWYCH.

Warszawa. Tel. G. P. Nadzwyczajnej sejmowa Komisja dla zbadania zajść listopadowych w Krakowie, Tarnowie i Borysławiu. Komisja uchwaliła zwrócić się do rządu, aby przedstawił ze swojej strony przebieg zajść.

OFIARY SYSTEMU NIEROZUMNEGO OPORU.

Berlin. (Tel. GP.) Urzędowa statystyka stwierdza, że w ostatnich 9 miesiącach w samym Berlinie bez przedmieść **zmarło 34 osób skutkiem złego odżywiania, a 5 osób z głodu.** Od 1-go stycznia 1922 do 1 listopada 1923 w Berlinie **zginęło z głodu 105 osób.**

GENERAŁ NIE MOŻE SIĘ OBEJŚĆ BEZ POLITYKÓW.

Londyn. (Tel. GP.) Polityczny sprawozdawca „Daily Tel." dowiaduje się, że gen. Primo de Rivera doszedł do przekonania, że **konieczną jest współpraca polityków i zawodowych dyplomatów** z obecnym rządem. Z tego powodu **podjął** on za zgodą króla rokowania **z politykami, którzy znajdują się na wygnaniu celem skłonienia** ich do udziału w rządzie. Dyktator jest ewentualnie **gotów odstąpić swoje stanowisko przywódcy konserwatystów Maurze.**

Nowi subskrybenci „Banku Polskiego"

pozyskani za pośrednictwem „Gazety Porannej".

Nowi subskrybenci Banku Polskiego pozyskani za pośrednictwem „Gazety Porannej".

P. Robert GROEBEL, zastępca fabryki wódek Smirnowa we Lwowie w odpowiedzi na na wezwanie p. dyr. Józefa KOZŁOWSKIEGO, subskrybuje w Banku Dyskontowym we Lwowie 1 akcję i wzywa ze swej strony do dalszej subskrypcji p. Włodzimierza SMIRNOWA we Lwowie prezesa „Societe Pierre Smirnow Fils" i p. Leonida IWANOWA we Lwowie, wiceprezesa „Societe Pierre Smirnow Fils" we Lwowie.

P. Marjan BIŃKOWSKI, prokurzysta Banku Wzajemnego Kredytu we Lwowie w odpowiedzi na wezwanie p. Leona JAKLIŃSKIEGO, subskrybuje 2 akcje w Po skim Banku Handlowym we Lwowie i wzywa ze swej strony do dalszej subskrypcji p. PAWŁOWSKIEGO Leszka, dysponenta Banku Związku Spółek Zarobkowych, oddziału we Lwowie, dr. Bronisława LONGSCHAMPFA, adwokata we Lwowie i p. STAHLA Romana, prokurzystę Banku Związku Spółek Zarobkowych, oddziału we Lwowie.

P. Karol KUCHAR, prokurzysta Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie w odpowiedzi na wezwanie p. Leona JAKLIŃSKIEGO, subskrybuje 3 akcje w Polskim Banku Przemysłowym we Lwowie i wzywa ze swej strony do subskrypcji i jednania dalszych subskrybentów p. Bronisława BŁASZCZUKA, pełnomocnika Pol. Banku Przemysłowego we Lwowie i p. BODZIOCHA Szczepana, kupca we Lwowie.

Berta SASS, handel towarów jubilerskich we Lwowie, Rynek 29, w odpowiedzi na wezwanie firmy Tradding Company, subskrybuje 2 akcje w Banku Ziemi Polskiej w Lublinie, oddział we Lwowie i wzywa ze swej strony do subskrypcji i jednania dalszych subskrybentów p. dr. Jakóba VOGELFANGERA we Lwowia i firmę „Polsan", wytwórnię instrumentów medycznych i sanitarnych we Lwowie, Łyczakowska 84.

P. dr. Jakób VOGELFANGER we Lwowie w adpowiedzi na wezwanie firmy Berty SASSOWEJ we Lwowie, subskrybuje 1 akcję w Banku Ziemi Polskiej w Lublinie, oddział we Lwowie i wzywa ze swej strony do dalsz j subskrypcji i j dnania sub krybentów p. Abrahama DWORMANNA, przemysłowca we Lwowie, Jagiellońska 20 i p M. HIRSZBERGA, skład manuf. (Blacharska 8).

P. Andrzej ZARUGIEWICZ, dyrektor Banku Dyskontowego we Lwowie w odpowie zi na wezwanie p. Stefana TUSTANOWSKIEGO subskrybuje 5 akc i w Banku Dyskontowym we Lwowie i wzywa e swej stron p S anisł wa BLICHARSKIEGO, sekretarza mi jskich Zakładów elektrycznych we Lw wie i p. J zefa BIRKMANA, inż. miejskich Zakł dów elektrycznych we Lwow e do dalszej s bskrypcji j dnania subskrybentów.

Dr. Seweryn JEŻOWSKI, prokurzys a B nku Dyskontowego w Lw wie w odpowiedzi na wezwanie p. Stefana TUSTANOWS IEGO subskrybuje dwie akcje w Banku Dyskontowym w Lwow e i wzyw ze swej strony o dalszej subskrypcji i jednania subskrybentów hr. Klemensa DZIEDUSZYCKIEGO we Lwowie i hr. Marję DZIEDUSZYCKĄ we Lw wie.

P. Bronisław KOMARNICKI, właściciel dóbr w Turadach, na wewanie p. Dra Bronisława SŁOMNIC IECO subskrybuje 10 akcji i wzyw ze swej strony do dalszej subskrypcji i jednania subskrybentów kon uła lenryka KIESZKOWS IEGO we Lwowie, Lindego 6 i p. J r ego ROMASZKANA, przemysł wca we Lwowie Pasaż M kolascha.

P. Stanisław SZCZEPAŃSKI, przemysłow ec we wowie, w odpowiedzi na wezwa ie Dra Bronisława SŁOMNICKIEGO subskrybuje w Banku Dyskontowym we Lwowie 5 akcji i wzywa ze swej strony d dalszej subskrypcji i jednania subskrybe tów p. Dra Michała bar. MOYSĘ-OSOCHAC IEGO wła ciciela dóbr w Rudnikach nad Prutem ora o Stani ława RUDROFFA, właśc ciela dóbr Bobulińce, poczta Ossowce

P. Włodzimi rz SMIRNOFF, rezes Rady zawiadowczej ow rzystw „Soci te Pierre Sm rnoff Fils" subskrybuje 1 akcję w Banku Kredytowym warszawskim, Oddział we Lwowie i wzywa z wej strony do dalsz subskr pcji p. SCHULTZA, dyrektora fabryki „Smirnówka" we Lwowi i p. BARANOWS EGO we Lwowie.

1)	**Red. Jerzy Konarski**	**1 akcja**
2)	**Dyr. Karol Grodki**	**10 akcji**
3)	**Dyr. Henryk Balko**	**20 akcji**
4)	**Dyr. Krzysztof Krzysztofowicz**	**5 akcji**
5)	**Mec. dr. Leonard Kapuściński**	**10 akcji**
6)	**Dyr. Józef Kozłowski**	**20 akcji**
7)	**Wicedyr. Leon Jakliński**	**20 akcji**
8)	**P. Stefan Tustanowski**	**5 akcji**
9)	**P. dr. Bronisław Słomnicki**	**10 akcji**
10)	**Garbarnia „Nowość"**	**30 akcji**
11)	**Trading Company**	**5 akcji**
12)	**P. Robert Groebel**	**1 akcja**
13)	**P. Marjan Binkowski**	**2 akcje**
14)	**P. Karol Kuchar**	**3 akcje**
15)	**P. Berta Sass**	**2 akcje**
16)	**Dr. Jakób Vogelfanger**	**1 akcja**
17)	**Dyr. Andrzej Zarugiewicz**	**5 akcji**
18)	**P. Seweryn Jeżowski**	**2 akcje**
19)	**P. Bronisław Komarnicki**	**10 akcji**
20)	**P. Stanisław Szczepański**	**5 akcji**
21)	**Prez. Włodz. Smirnoff**	**1 akcja**
	Razem	**168 akcji**

czyli 30.240.000.000 słownie trzydzieści miljardów dwieście czterdzieści miljonów marek p.

ANGLJA ŁĄCZY SWE IMPERJUM SIECIĄ POTĘŻNYCH RADIOTELEGRAFÓW.

Londyn, 29. lutego.

Państwowy komitet radiotelegraficzny w Londynie opracował projekt, który ma sposłużyć za podstawę do **uregulowania sprawy radiotelegrafji w Imperjum brytyjskiem. Rząd obejmie** w posiadanie całą sieć radiotelegraficzną Wielkiej Brytanji, Indji, Dominjów zamorskich i kolonji. Organizacja radiotelegrafji oparta będzie na zasadach handlowych. W projekcie jest **wzmocnienie radiostacji w Leafield rozbudową drugiej radiostacji w Rugby do 16-tu masztów** oraz budowa **jeszcze jednej nowej radiostacji** o tej samej sile. Prace rozpoczną się w najbliższych dniach. W projekcie przewidziana jest również **budowa radiostacji w Indjach, północnej Afryce i Australji.** Odnośnie do obsługi zagranicy przewidziane są ułatwienia w dziedzinie radiotelegrafji prywatnej z kontynentem europejskim i resztą świata.

TARYFA KOLEJOWA BEZ ZMIANY.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa. 29. lutego

Dziś ogłoszony **wskaźnik waloryzacyjny na kolejach** na czas od **1. do 15. marca b. r.** Wynosi on **18.000 mk. za jednostkę taryfową,** a więc utrzymał się w tej samej wysokości, co w drugiej połowie lutego b. r. **Taryfy** pozostają więc niezmienione zarówno w ruchu osobowym i bagażowym, jak i towarowym. Podstawą wskaźnika jest kurs franka złotego 1,800.000 mk.

SOWIETY NIE REZYGNUJĄ Z BESSARABJI.

Wiedeń. (Tel. G. P.) Przedstawiciel sowjetów w Wiedniu Lewiński podczas przyjęcia dla dziennikarzy oświadczył, że **związek republik sowieckich uważa Bessarabję za kraj odebrany przemocą. Dla rządu związku republik sowieckich miarodajna może być jedynie wola ludności bessarabskiej.**

CZESI DARUJĄ RUŚ PRZYKARPACKĄ ROSJI.

Warszawa, 29 lutego.

(M.) Organ Benesza „Czeskie Słowo" wypowiada się na swych łamach za **przyłączeniem Rusi Podkarpackiej do Rosji.** Dziennik ten pisze: Ponieważ Czechom **nie wypada** dzielić narodu rosyjskiego na Wielkorosjan, Małorosjan, Białorosjan, przeto należy wprowadzić na Rusi Podkarpackiej język rosyjski, co jest gwarancją zrealizowania planów przyłączenia Rusi Podkarpackiej do Rosji.

STRESEMANN O ROKOWANIACH Z POLSKĄ.

(M.) Z Berlina telegrafują, że Stresemann wygłosił w Reichstagu mowę o sytuacji zagranicznej. — W mowie tej Stresemann **kładł nacisk na toczące się obecnie rokowania polsko-niemieckie w Warszawie,** oraz na rokowania handlowe Niemiec z Ameryką: Premjer niemiecki powiedział, że Niemcy pod pewnym warunkiem gotowe są wstąpić do Ligi Narodów. „

BOHATERKA SMUTNEJ AFERY.

EMMA KADINETZ,
nauczycielka prywatna i właścicielka osławionego „salonu“ w Wiedniu, której proces toczy się przy drzwiach zamkniętych.

Salon udręczeń w służbie erotyki.

Proces osławionej Kadinety i jej wspólników.

JAK PERWERSYJNIE DRĘCZONO DZIECI. — ROZMYŚLNIE TRUDNE PYTANIA I SUTO STOSOWANA KARA CHŁOSTY. — BOGATA KOLEKCJA NARZĘDZI DO BICZOWANIA. — PO EGZEKUCJI POCAŁUNKI I CUKIERKI. — SKOMPROMITOWANE OSOBISTOŚCI Z „WYŻSZYCH SFER“. SYN PRZEMYSŁOWCA I SYN MINISTRA, DOCENT UNIWERSYTETU, BOGATY KUPIEC, NAUCZYCIELKA I AKTOR. — ZAWÓD DLA MIŁOŚNIKÓW SENZACJI.

Wiedeń, 29. lutego.

Rozpoczęła się tu rozprawa w **senzacyjnym procesie sadystycznym Emmy Kadinetz i jej wspólników.**

Sprawa ta wywołująca **niebywałe zainteresowanie** całego Wiednia, **uchyliła rąbek zasłony** z tych perwersyjnych tajemnic wielkiego miasta, których zapewne afera pani Kadinetz, o której już donosiliśmy w „Gazecie Porannej“, **jest tylko drobnym fragmentem.**

Jak wiadomo **ofiarą obrzydłych zwyrodniaków padały niewinne dzieci**, które p. Kadinetz ściągała do swych „salonów“ pod pretekstem **udzielania im nauki.**

Nauczycielka praktykowała

następujące „metody“:

Z umysłu zadawała **dzieciom** zadania zbyt trudne, a gdy biedactwa nie mogły ich rozwiązać, **wtedy następowała egzekucja, w obecności rozmaitych „pomocników“ pedagogicznych,** w rzeczywistości zaś **panów i pań,** zaproszonych do udziału w seansie.

Ściany oryginalnej „uczelni“ p. Kadinetz były **obwieszone rozmaitymi sadystycznymi obrazami,** na stolikach zaś rozłożone były

narzędzia tortur,

a więc różnego rodzaju rózgi, trzcinki, nahaje i knuty o ostrych srebrnych haczykach i t. d.

Małego **delikwenta przed egzekucją obnażano,** poczem **kazano mu wybierać sobie narzędzie kary.** Z niesłychanem wyrafinowaniem **przedłużano i urozmaicano trwanie egzekucji.** Razy zadawano precyzyjnie, powoli, by dłużej rozkoszować się **płaczem i krzykiem ofiary.** Często **kazano dziecku głośno liczyć zadawane razy.** Po skończeniu egzekucji **spłakane** i omdlewające z bólu dziecko **sprawcy**

obsypywali pocałunkami i słodyczami.

Do „uczelni“ p. Kadinetz **uczęszczało wiele osób z najlepszego świata wiedeńskiego, opłacając wysokie wstępy za udział**

w seansach.

P. Kadinetz jest jednak dyskretną i nie chce zdradzić swoich klientów. Mimoto zdołano ustalić udział w tych sadystycznych praktykach

wielu wybitnych osobistości,

które zasiadają jako **współwinni na ławie oskarżonych.** Są nimi: syn znanego wiedeńskiego przemysłowca **Walter Tanssig,** kupiec Paweł **Kotanyi,** docent uniwer., dr. Ernest **Bachstelz,** nauczycielka języków Eugenja **Delgrassi,** syn b. prezydenta parlamentu wiedeńskiego baron **Chlumecky,** oraz artysta Burgteatru Herman **Romberg.** Nadto

Nowa powieść „Gazety Porannej“

Powieść, bardziej przykuwająca uwagę Czytelnika niż najsenzacyjniejsze z romansów kryminalnych, mieniąca się barwami prawdziwej poezji o odcieniu egzotycznym i pełna pierwszorzędnych walorów artystycznych, to utwór znakomitego pisarza doby współczesnej

Leona Perutza

pisany wspólnie z PAWŁEM FRANKIEM, noszący tytuł:

Cud Ulama Singha.

Tę niepospolitą powieść, ujmującą potęgą czaru narracyjnego, rozpoczniemy w najbliższych dniach drukować w odcinku fejletonowym naszego pisma i nie wątpimy, że zdobędzie ona sobie jednomyślne uznanie naszych Czytelników.

O współczesnej Warszawie

Zmiana w charakterze życia stolicy. — Książki w koszu. — Jarmarczna propaganda literatury.

(Od naszego korespondenta.)

Warszawa, 25. lutego.

Gdy lwowianin, który znał Warszawę przedwojenną, znajdzie się na jej bruku obecnie — ogarnia go przedewszystkiem uczucie osamotnienia, a nieraz — obcości. Miasto zrzuciło polituré rosyjską, żyje swojem bujnem życiem, tworzy, produkuje, jednem słowem poszło naprzód, a jednak... A jednak nie można w Warszawie współczesnej, takiej, jaką jest w tej chwili, poznać tej dawnej, minionej. Nie silę się na ustalenie czy zmiana to na lepsze: jest to przedewszystkiem sprawa subjektywnego, indywidualnego ustosunkowania się każdego z nas do psychiki wielkiego miasta...

Nie ulega jednak żadnej wątpliwości, że dokonała się w naszej stolicy głęboka przemiana. Wraz ze zmienionymi warunkami życia politycznego, które nadały miastu inny wygląd zewnętrzny, dokonywała się przemiana w jej istocie i treści wewnętrznej w psychice stolicy. Przemiana ta jest pozytywna tylko w tem co odeszło, co zginęło.

Dopiero niespełna cztery lata dzielą nas od chwili, gdy odsunęła się od nas wojna. W ciągu tych kilku lat poczęły się w psychice stolicy nowe zjawiska, odbywał się i odbywa proces przemiany. Tworzy się coś nowego. O tym procesie, o nowych naszego życia przejawach pragnę od czasu do czasu napisać słów kilka, prosząc z góry o wyrozumiałość dla poglądów i uwag autora, dla jego sądów i, być może, krytyki.

*

— „Każda książka, do wyboru, co w koszu, po 750 tysięcy, każda książka...“ — powtarza ochrypłym typowo-jarmarcznym głosem indywiduum o fizjognomji iście zbójeckiej, o postawie wyzywającej, odpychającej. Przyznaję: gdym przed kilku miesiącami ujrzał ten sposób reklamy dla modnych utworów pornograficznych i wygrzebanych z pod pyłu zapomnienia nieraz wartościowych prac naukowych, byłem cały dzień w głębokiej rozterce duchowej. Jestem nieuleczalnym bibljofilem. Książka jest mi skarbem drogim, bliskim, przyjacielem niezastąpionym. Ten ochrypły głos pijacki, wykrzykujący w sposób potwornie błędny nazwiska „modnych“ pisarzy francuskich, ranił mnie, poprostu. A przytem cała ta buda książkowa! Pożal się, Boże! Indywiduum cały swój kram ulokowało w głębokim koszu, wypełnionym wewnątrz książkami o ustalonej cenie. Zaczęła się ona od kilku tysięcy, a w miarę spadku marki rosła, osiągając „parytet“ 750 tysięcy. Kosz „urzędowy“, jak urzędowe restauracyjne obiady warszawskie, zwane — od komisarza rządu Anusza — anuszówkami — zawierają treść z góry znaną: Jakiś tom z biblioteki Boya „Na ustach grzechu“, Samozwańca, Szkice historyczne prof. Handelsmanna i „półdziewicze“ romansidła francuskie. To też rzadko oko bibljofila zatrzymа się na „koszu“. Zatrzyma się natomiast chętnie na stoliku, co obok kosza.

Zawiera on kilka szeregów książek, stanowiących „arystokrację“. Tu ceny — do wytargowania, zależnie od oporności kupującego i nazwiska autora książki. Są one naogół tanie. Szkoda tylko, że „koszykarze“ nie dają możliwości kompletowania pewnych rzeczy. Co zawiera stolik? W tłómaczeniu Berenta „Tako rzecze Zaratustra“ prace prof. Askenazego, książki ściśle naukowe, ilustracje oprawne w tomy itd.

Pojawili się koszykarze niemal jednocześnie w kilku ruchliwszych punktach miasta. Znam trochę antykwarzy stołecznych, ich chciwość i z małymi wyjątkami — ignorancję. Przez chciwość ośmieszają się nieraz w cenieniu poszukiwanej książki. Gdy kupujący jest znawcą — może i ma moralne prawo podejść takiego zdziercę. Przyznaję, że nieraz wygrywałem jednego zawodowego antykwarjusza przeciw drugiemu. U „koszykarzy“ okazało się to niemożliwością. Stwierdziłem dobrą ich organizacje i jednolite ceny. To wskazywało, że są wykonawcami ścisłego planu. Ale czyjego? Teraz już wiem, że

wymieniają między wmięszanymi w tę aferę

członka najwyższej arystokracji czeskiej,

który jednak przed procesem przezornie zwiał z Wiednia.

Można sobie wyobrazić, że po prostu homeryckie walki toczyły się przed rozpoczęciem procesu o zdobycie wstępu na salę rozpraw. Trybunał jednak zrobił zwolennikom senzacji **niemiłą niespodziankę, ogłaszając** po naradzie, **tajność rozprawy.**

Rozprawa ma trwać trzy dni, poczem wyrok i jego powody mają być odczytane na posiedzeniu jawnem.

Kupiectwo na Bank Polski.

ODEZWA DO KUPCÓW I PRZEMYSŁOWCÓW.

Kongregacja kupiecka we Lwowie **rozesłała następującą** kurendę:

Najważniejszą rzeczą w chwili obecnej **jest subskrypcja** i zakupno akcji Polskiego Banku Emisyjnego, które jako **najpewniejsze oprocentowane** papiery waloryzacyjne, **gwarantowane złotem**, powinne się znaleść w rękach każdego kupca i przemysłowca. Całem i pełnem powodzeniem akcji uzdrowienia waluty, będzie to, gdy akcje Banku Emisyjnego będą przeważnie w rękach pywatnych a nie rządowych.

My, kupcy, musimy przyjść Rządowi naszemu z szybką i wydatną pomocą i dlatego wzywamy i prosimy wszystkich naszych P. T. Członków, by zgłoszenia i subskrypcję na Akcje Banku Emisyjnego zgłaszali pisemnie w Kongregacji kupieckiej względnie w Małopolskim Banku Kupieckim we Lwowie, ul. Sobieskiego 3 gdzie też można otrzymać dotyczące deklaracje.

Całe nasze kupiectwo na wezwanie Rządu musi przez wydatną i powszechną subskrypcję akcji godnie odpowiedzieć. Wzywamy i prosimy każdego kupca i przemysłowca, aby obowiązek swój wobec Państwa i Skarbu spełnił.

Prezydjum Kongregacji Kupieckiej

Sekretarz: Jan Kadernóżka. Prezes: Jan Sudhoff.

•

Na Bank Polski subskrybowali w stowarzyszeniu Gozpodnio-restauracyjnem na ręce Prezesa Maksymowicza. Kaz. Maksymowicz 2 akcje, A. Tarnawski 1, Filip Ganz 3, Jakób Mang 2, Józef Folia 1, Filip Schweiter 1, Filip Hartmann 2, Piotr Wendel 2, D. Dorfmann 5, Perlmutter 1, Rosmann 1, Reich 1, Ch. Herrmann 1, Renner 1, K. Niemand 1, Lenobl 2, Z. Zehngut 5, M. Aschkenazy 1, N. Gleicher 1, H. Fabian 1, R. Burker 3, Turteltaub 1, Finkelstein 1, (razem 40 sztuk) które to kwoty złożono w P. K. K. P. Dalsza subskrypcja w toku.

Lwowscy urzędnicy skarbowi dla Skarbu

Subskrypcja 412 akcji Banku Polskiego na sumę 74 miljardów 160 miljonów marek.

Lwów, 29. lutego.

Piękny i godny naśladowania przykład ofiarności i patrjotyzmu dali naszemu miastu urzędnicy skarbowi Okręgu Izby skarbowej lwowskiej, subskrybując ze swych ledwo wystarczających na życie poborów 412 akcji Banku Polskiego na sumę 74 miljardów 160 miljonów marek. Suma ta jest imponująca, jeżeli zważy się, że był to dobrowolny czyn patrjotyczny i obywatelski, bez żadnego nacisku z góry, który wiele rodzin urzędniczych zmusi do jeszcze większego ograniczenia swych wydatków i to w okresie wiosennym, wymagającym właśnie wzmożonych wkładów, a wobec zmniejszenia mnożnika na miesiąc marek, na żadne dalsze dodatki drożyźniane liczyć nie można. Cóż na to te zamożne sfery kupieckie i przemysłowe Lwowa, które do dziś dnia ociągają się jeszcze ze spełnieniem swojego świętego obowiązku?!)

Głowią się, jak uczcić pamięć Lenina.

PONIEDZIAŁEK SOWIECKĄ NIEDZIELĄ. — RADIOSTACJA A LA LENIN. — 10 TYSIĘCY DOMÓW CZY LENINARMJA?

Lwów, 29. lutego.

(G.) „Jak uwiecznić niezapomniane imię najpotężniejszego genjusza ludzkości — Lenina?“ Oto pytanie, od którego rozmaitemi oryginalnemi odpowiedziami roją się obecnie pisma sowieckie. Również do naczelnych urzędów sowieckich napływają codziennie setki **takich projektów.** Oto np. jeden znany działacz komunist. zaproponował, aby „od chwili obecnej dniem spoczynku dla wszystkich robotników **przestała być „zgniła niedziela“, a ma nim stać się dzień najcięższej straty dla ludzkości, dzień śmierci niezapomnianego Iljicza—poniedziałek“.** Ma ten dzień uzyskać nową nazwę — **„dzień Lenina“ (?!).**

Drugi projekt zapowiada na cześć Lenina wybudować **największą i najpotężniejszą na całym świecie radiostację,** skąd mają rozbrzmiewać z dnia na dzień potężnem echem wielkie hasła zmarłego“.

Inny znów domaga się **przemianowania armji czerwonej w „armję Lenina“,** jeszcze jeden broni konieczności natychmiastowego wybudowania **10 tys. domów mieszkalnych imienia Lenina** dla robotników-komunistów. Wyłania się projekt pomnika mającego uwydatnić „jedyną potężną wolę narodu“.

Wszystkie te oryginalne projekty mają być rozważane na specjalnem posiedzeniu „Wcika“.

B. premjer Witos w Tarnopolu.

ENTUZJASTYCZNE PRZYJĘCIE. — WIELKI PUBLICZNY WIEC P. S. L. — VOTUM ZAUFANIA.

(Od korespondenta „Gaz. Por.“)

Tarnopol, 28. lutego.

W dniu 24. bm. przyjechał do Tarnopola b. premjer Witos. Na dworcu kolejowym oczekiwali go posłowie: **Spittal, Nawrocki,** dr. **Deskur,** prezes **Bauer,** oraz tłumy włościaństwa.

O godz. 12-tej odbył się **wielki publiczny wiec P. S. L.** Sala „Sokoła“ zapełniona była po brzegi. Przeszło 3 tysiące ludzi z całego województwa przybyło, by wysłuchać referatu o sytuacji politycznej i gospodarczej.

Wiec zagaił prezes Bauer, poczem **wygłosił obszerny referat b. premier W. Witos.** W ogólnych zarysach, posługując się ścisłemi datami i cyframi, przedstawił p. Prezes **pracę Rządu polskiej większości sejmowej,** zmierzającej na drodze usłanej licznemi przeszkodami **do naprawy skarbu.** Omówiwszy następnie projekt ustawy o osadnictwie i parcelacji, oraz przyczyny, z powodu których parcelację zwichnięto, wygłosił rzeczowy i głęboki **pogląd na temat obowiązków obywatela wobec Państwa.** Wywody p. prezesa Witosa **spotkały się z entuzjastycznem przyjęciem.** W całem przemówieniu, które uważaćby można za piękny wykład o budowie państwowości polskiej na silnych i zdrowych fundamentach, brzmiała ta charakterystyczna nuta państwowa, która tak bardzo znamionuje każdy występ b. premjera, oraz serdeczna troska o los Państwa i dobro jego obywateli!.

Przemówił następnie poseł **Nawrocki,** poczem krótki referat **organizacyjny** wygłosił redaktor Blaike. W rezolucjach **uchwalono votum zaufania, cześć i podziękowanie za pracę dla Państwa i ludu p. prezesowi W. Witosowi, zaufanie Klubowi posłów P. S. L.,** oraz domagano się od obecnego Rządu przeprowadzenia ustawy o osadnictwie i parcelacji, przyjścia biednej ludności wiejskiej z **pomocą, oraz** rozszerzenia praw Prezydenta Rzeczypospolitej i zmiany ordynacji wyborczej. Wszystkie rezolucje uchwalono jednogłośnie wśród powszechnego aplauzu. Wiec zakończono odśpiewaniem „Roty“ Konopnickiej.

Wieczorem przyjmował b. **premiera Witosa** kolacją wojewodowie **Zawistowscy,** a dnia następnego na obiedzie był u komis. m. **Lenkiewicza.** Popołudniu w poniedziałek odjechał **p. Witos do Brzeżan.**

Sądząc po rozmiarach wiecu i innych objawach **P. S. L. zapuszcza głębokie korzenie w Województwie tarnopolskiem** i zdaje się **poważnie zagrażać wpływom stronnictwa narodowo demokratycznego,** które długie lata dzierżyło polityczny monopol w Tarnopolszczyźnie.

to autykwarjusz z ul. Stokrzyskiej wpadł na ten pomysł.

*

Książka stała się dla olbrzymiej większości jej prawdziwych zwolenników — zbytkiem niedostępnym. Produkcja jest kosztowna, a zbyt mały. Zabija ją przytem przedpotopowa, wielce kosztowna organizacja księgarstwa. Horendalne procenta, jakie sobie ci panowie płacić każą za przyjęcie na skład i sprzedaż książki, przy braku wszelkiego ryzyka — dobijają wątłe już z natury podstawy, na których opiera się u nas popyt na książki. A im mniej sprzedajemy książek, tem są droższe. Wytwarza się zaczarowane koło, zabijające czytelnictwo.

Sprzedaż koszykowa zmienia ten stan rzeczy w pewnym stopniu i to — ku lepszemu. Najpierw dlatego, że daje szerokim warstwom wielkomiejskim możność nabywania książek tanio, a powtóre dlatego, że przechodzień ma tę książkę ciągle przed oczyma, przyzwyczaja się do niej. To z czasem wytworzy nowe kategorje jej odbiorców i zwolenników. Między nimi znajdą się napewne zwolennicy książki dobrej, wartościowej. Już to samo uważam za postęp. Nie ulega dla mnie wątpliwości, że przy udoskonaleniu księgarstwa uliczno-koszykowego, stanie się ono poważnym czynnikiem w szerzeniu kultury umysłowej wśród ludności wielkomiejskiej. Trzeba tylko, aby dobrą w zasadzie myśl, która przyjęła się łatwo, udoskonalono przez odpowiednią organizację. A więc potrzebna jest kontrola i to ścisła. Bo te indywidua, których użyto na sprzedawców, to nieraz — szumowiny, chciwe łatwego grosza. A ta chciwość popycha ich do proponowania nabywcom nielegalnych wydawnictw pornograficznych ostatniego rzędu. Ale — pocieszmy się — czynią to nie tylko oni. Kontrola jest jednak nieodzowna. Gdy będzie zorganizowana i usprawniona, sprzedaż koszykowa książek może z czasem skłonić i panów księgarzy do obniżenia wysokich procentów prowizyjnych za niekosztowne pośrednictwo.

Dobrą myśl miał ten chciwy a sprytny antykwarjusz z ulicy Stokrzyskiej.

Wręb.

Ile podatku dochodowego zapłacą pracownicy w marcu?

Na zasadzie art. ustawy z dnia 10. stycznia 1924 r. w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym ministerjum skarbu zarządziło, aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej i austrjackiej, był **w marcu 1924 r.** dokonywany w dotychczasowym trybie, według skali następującej:

Wysokość wypłaconego wynagrodzenia: Stopa obliczona w stosunku rocznym prc. pod. ponad do. w tysiącach markach

1	5,256.000	7,008.000	0.3
2	7,008,000	8,760,000	0 4
3	8,760.000	11,388.000	0.5
4	11,388.000	14,016.000	0 8
5	14,016.000	16,644.000	1.
6	16,644.000	19,272 000	1 3
7	19,272 000	21,900 000	1.6
8	21,900 000	24,820.000	2.
9	24,820.000	27,740 000	2.4
10	27,740 000	30,660 000	3.
11	30,660.000	33,580.000	3.6
12	33,580.000	36,500 000	4.2
13	36,500,000	37.960 000	5.4
14	37,960.000	40,150.000	6.6
15	40,150.000	42,340 000	8 4
16	42,340.000	45,260.000	10.2
17	45,260.000	48,180.000	12.
18	48,180 000	51,110.000	13.8
19	51,110.000	54,750.000	15 6
20	54,750.000	58,400 000	16.3
21	58,400 000	62,050.000	17.1
22	62,050 000	65,700.000	18.
23	65,700.000	69,350.000	18.8
24	69,350.000	73 000.000.	19 8
25	73,009 000	76,650 000	20.7
26	76,650 000	80,300 000	21.7
27	80,300 900	83 950.000	22.5
28	83,950.000	87,600.000	23.4
29	87,600 000	131,400 000	24.2
30	131 ,400.000	175,200.000	25
31	175 200 000	219,000.000	25.9
32	219 000.000	262,800 000	26 7
33	262,800 000	328,500.000	27.6
34	328,500.000	525,600 000	29.4
35	525.600.000	657,000.000	30.6
36	657,000.000	876,000.000	32 4
37	876,000.000		34.2

Staruszka spalona w stodole.

Jaworów, 29. lutego.

(h.) W Krakowcu, w powiecie jaworowskim wybuchł onegdaj pożar w stajni Józefa Suroty. Tego samego dnia Surota udzielił noclegu w tej stajni 60-cio letniej staruszce Marji Fartuch, o której w czasie akcji ratunkowej zupełnie zapomniano, tak, iż nieszczęśliwa spaliła się na popiół.

FRANK WALORYZACYJNY: na 2 marca: 1,800 000 M.

Drobne wiadomości.

Warszawie grozi strajk gazowy (m.) **Dzisiaj wybuchł zatarg między** zarządem **zakładów** gazowych a związkiem **urzędników** i robotników tej instytucji. **Powodem jest przerwanie** przez dyrekcję **rokowań** z inkasentami w sprawie **redukcji płac.** Wskutek tego Warszawa **znajduje się wobec groźby** strajku gazowców.

Minister holenderski w Warszawie. (m.) P. Prezes Rady Ministrów przyjął **dzisiaj na audjencji byłego holenderskiego Min. Przemysłu** i Handlu p. Iskelsteina, który przybył do Warszawy w sprawie budowy portu w Gdyni.

Okoniowcy jadą po dolary. „Chłopska Sprawa“ donosi, że do Ameryki wyjechał imieniem stronnictwa Okoniowców poseł Diduch, który prowadzić tam będzie agitację wśród kolonji polskiej.

Aresztowanie Polaków na Śląsku niem. Władze niemieckie zaaresztowały około 70 Polaków w niemieckiej części G. Ś., a pracujących w kopalniach i zakładach przemysłowych na polskim G. Śl. Zarzuca się tam należenie do Związku Powstańców, na podstawie znalezionych legitymacyi. Podczas aresztowania kilka osób pobito do nieprzytomności.

Drożyzna w Niemczech znów rośnie. Wskaźnik kosztów utrzymania w Rzeszy niem przeciętnie podniósł się w ciągu ostatniego tygodnia znów o 1 proc.

Rakowski przybył po instrukcje. Przybył do Moskwy Rakowski, celem otrzymania od rządu instrukcji w sprawie umowy handlowej anglo-sowieckiej a w szczególności w sprawie zwrotu i uznania przedwojennych długów angielskich przez Rosję.

Ustalenie włosko-sow. traktatu handlowego. 25 bm. zawiadomił rząd włoski Moskwę o zaakceptowaniu **włosko-rosyjskiego** traktatu handlowego w jego ostatniej stylizacji. Ustalenie traktatu włosko-rosyjskiego ma wielkie znaczenie, ponieważ jest on traktatem wzorowym, na którym będą się wzorować dalsze traktaty zawierane przez Rosję z innemi państwami. Traktat wchodzi w życie 7 marca i ważny jest na 3 lata.

Przewodniczącym rokowań rosyjsko-rumuńskich w Wiedniu będzie komisarz ludowy na Ukrainie Manuilski. Joffe przybył do Wiednia tylko celem poddania się leczeniu.

Zaczynają się stosunki między Watykanem a Kwirynałem. Podczas krótkiej choroby króla włoskiego papież polecił informować się o stanie jego zdrowia. Tą samą drogą król przesłał Ojcu św. podziękowanie. Dziennik zauważa, że wymiana grzeczności nie miała charakteru oficjalnego, że jednak fakt taki zdarzył się po raz pierwszy.

Klęska republikanów w Grecji. Zgromadzenie Narodowe greckie 192 głosami przeciw 12 odrzuciło wniosek **republikanów** o natychmiastowem złożeniu dynastji z tronu i uchwaliło rezolucję poruczającą rządowi przeprowadzenie plebiscytu. Republikanie opuścili salę posiedzeń. Kilku z nich złożyło mandaty poselskie.

Odzyskał mowę podczas meczu.

(AZ.) Pewnemu angielskiemu agentowi handlowemu zdarzyła się podczas wojny rzecz dla jego zawodu może najokropniejsza, stracił mowę. To nieprzeszkadzało mu jednak być zapalonym, czynnym członkiem Bradfordzkiego związku piłki nożnej. Podczas ostatnich zawodów, usłyszeli towarzysze z ust ich niemego kolegi słowa: „To moja piłka“. — Przerwano match. Otoczono „cudownie wyleczonego“, który w denerwującej grze odzyskał mowę.

Protest Polski

przeciw zapowiedzi Hendersona.

POLSKA NIE MOŻE DOPUŚCIĆ DO REWIZJI TRAKTATU WERSALSK.

Warszawa. Tel. G. P. Skirmunt złożył wizytę Mac Donaldowi w związku z mową Hendersona, zapowiadającą rewizję Traktatu Wersalskiego. Skirmunt zaznaczył, że Polska będzie musiała obmyśleć środki zapobiegawcze na wypadek, gdyby oświadczenia Hendersona stały się rzeczywiście wytycznemi polityki angielskiej, a nie osobistymi tylko wynurzeniami męża stanu. Przyjęcie też Hendersona przez plenum gabinetu angielskiego wywołałoby — zdaniem Skirmunta — wzrost aspiracji zaborczych niektórych państw, przeciwko czemu Polska musiałaby zastosować środki zapobiegawcze.

Zniesienie stanu wyjątkowego w Niemczech.

Berlin. Tel. G. P. Komunikat urzędowy donosi, że z **dniem 1. marca zniesiony będzie stan wyjątkowy w Niemczech.** Równocześnie zniesione będą wszelkie ograniczenia dotyczące wolności osobistej, prasy i wolności zebrań. Stan wyjątkowy w Bawarji potrwa nadal.

Zamach samobójczy

doprowadził do wykrycia olbrzymich kradzieży.

DWAJ BRACIA TENNEROWIE OKRADALI 2 KUPCÓW RÓWNOCZEŚNIE. SZKODA WYNOSI KILKADZIESIĄT MILJARDÓW. — CAŁA SZAJKA ZŁODZIEI I PASERÓW LICZY OKRĄGŁO 12 OSÓB. — WSZYSCY SĄ JUŻ POD KLUCZEM.

Lwów, 29 lutego.

(H) Policja poszczycić się może znowu nie małym sukcesem. Pełny tuzin **osób uwięziono** wczoraj pod zarzutem **zbrodni kradzieży**, a względnie uczestnictwa w kradzieży. Sprawa wyszła na jaw po **zamachu samobójczym**, popełnionym dnia 22 bm. przez Filipa Tennera, który w zamiarze pozbawienia się życia **skoczył z okna trzeciego piętra realności przy ul. Pilnikarskiej l. 4.** Tenner upadł jednak szczęśliwie na kupę śniegu i nie odniósł żadnego poważniejszego uszkodzenia.

Wywiadowca Policji **Liptal** otrzymawszy polecenie **stwierdzenia pobudek**, dla których Tenner targnął się na życie, stwierdził po dłuższych dochodzeniach, że **niedoszły samobójca okradał** przez czas dłuższy **firmę Rubinstein i Kanner** przy pl. Gołuchowskich l. 13, u której był zajęty w charakterze subjekta. Dalsze śledztwo wykazało, że **Tenner wyrządził firmie szkodę wynoszącą kilkadziesiąt miljardów.** Skradzioną materję i płótno sprzedawał Tenner przeważnie niejakiemu Simchemu **Weinbergowi**, kupcowi, zamieszkałemu w **Rynku l. 16**, od którego znowu inni paserzy skradziony towar kupowali. W tym samym czasie, w którym Filip Tenner okradał firmę Rubinstein i Kanner, **okradał brat jego Salomon Tenner** wspólnie z Hermanem Scheiferem i Menachem Feldem Arnolda Weinberga, właściciela dwóch magazynów obuwia przy ul. Krakowskiej l. 6 i 20. Tenner ukradł około 200 par bucików.

W tym wypadku był **głównym odbiorcą skradzionych rzeczy** Dawid Arnold, który przybrał sobie także kilku spólników. **Obu sprawców kradzieży i wszystkich paserów** razem 12 osób aresztowała policja Jutro zostaną wszyscy odstawieni do sądu karnego.

Wiadomości z Jarosławia.

WYWIADOWCA POLICJI PRZESZKODZĄ DLA ZNANYCH „OPERATORÓW“ KIESZONKOWYCH. — MATURA W II. GIMN. — WIEC OŚWIATOWY. — Z ŻYCIA ARTYSTYCZNEGO.

Jarosław, 26 lutego.

(S.) 20 bm. w pociągu osobowym Nr. 26, zdążającym ze Lwowa do Płotowic, zauważył na przestrzeni Przemyśl—Jarosław, jadący służbowo tym pociągiem wywiadowca policyjny z Przemyśla **Machowicz** 3 notorycznie znanych na bruku przemyskim kieszonkowców, Szymańskiego i tow. **gorliwie uwijających się koło podróżnych w poszczególnych przedziałach.** Zaindagowani przez wywiadowcę dawali kręte odpowiedzi i nie mogli wyjaśnić celu podróży. P. Machowicz, znając tę trójkę aż nadto dobrze z Przemyśla, oddał ją na stacji w Jarosławiu posterunkowemu policji, który po spisaniu protokołu oddał Szymańskiego i tow. tut. sądowi.

Pod przewodnictwem krajowego inspektora szkolnego p. dra Jalmera odbyła się w tut. II-giem gimn. matura. Wszyscy reprobowani w terminie letnim abiturjenci zdali egzamin dojrzałości.

Staraniem Koła TSL. odbył się 24. bm. **Wiec oświatowy**, na którym główny referat „Oświata w ustroju demokratycznym“ wygłosił p. dr. Bolesław Czuchajnowski z Krakowa.

Wedle doniesienia zagości dnia 3-go marca br. do naszego grodu teatr pod dyrekcją Stefana Michułowicza i odegra w sali „Sokoła“ „Mazepę“ Słowackiego. W głównych rolach wystąpią: p. Henryk Barwiński jako wojewoda, p. Hilda Skrzydłowska jako Amelja, a p. Stefan Michułowicz w roli tytułowej. Spodziewać się należy, że powyższy zespół artystyczny, cieszący się wszędzie znacznem powodzeniem, zaspokoi naszych miłośników sztuki.

GWAŁTOWNY PRZEBIEG STRAJKU WIEDEŃSKICH BANKOWCÓW.

Wiedeń. (Tel. GP.) Po zerwaniu rokowań z właścicielami banków wiedeńskich urzędnicy bankowi, usiłowali demonstrować przeciw wyższym urzędnikom i prokurzystom, którzy pod ochroną policji przystąpili do pracy. Władze bezpieczeństwa **rozproszyły demonstrantów.**

Zagrożono wybuchem strajku pracowników innych branż, i ewentualnem unieruchomieniem pracy w Banku Narodowym.

O PODATEK LOKATORSKI.

Warszawa. (Tel. G. P.) Według „Expressu Por.“ sprawa wykluczonego“ z ustawy o ochronie lokatorów **artykułu o podatku** będzie prawdopodobnie **rekapitulowana.** Podobno **prawica domaga się redukcji podatku do 20 proc.**

Czytajcie „Szczutka“.

Co słychać w Radziechowie.

Z NIEDALEKIEJ PRZESZŁOŚCI CZYLI SŁÓW KILKA O GIMNAZJUM.

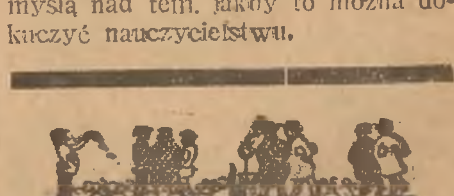
Radziechów, w lutym.

Zmienił się pogląd zasklepionych w partykularyźmie obywateli naszego miasta, a szczególnie grona członków Zarządu t. zw. pryw. gimn. im. Marszałka Badeniego. Dziś zaczynają rozumieć że gimnazjum jest istotnie potrzebnem nie tylko dla wygody pewnych jednostek (znajdujących się nawet w gronie samego Zarządu), lecz dla ogółu. Stosunki się zmieniły. Przedewszystkiem znikło uprzedzenie do nauczycieli. Nauczycielstwo dzięki energicznemu kierownikowi, jakim jest prof. Gorzejowski nie jest narażone na sekatury, niewygody, a co najgorsze na nieregularne wypłacanie poborów. W tamtym roku szkolnym **działy się rzeczy skandaliczne wprost w zakładzie.** Na czele zakładu stał staruszek emerytowany nauczyciel gimn. p. Cilinski, który mimo, iż sam był siłą doskonałą jako pedagog, nie umiał gimnazjum postawić na odpowiednim piedestale, w czem w głównej mierze i wina samego Zarządu, a właściwie niektórych jego członków. Gimnazjum nie posiadało odpowiedniego gmachu, sali konferencyjnej, wogóle nie było tam nawet map, globusu, najprymitywniejszych tablic przyrodniczych, bibljoteczki szkolnej nie miano, a o które to przedmioty **postarało się samo nauczycielstwo** urządzając przedstawienia. Co pierwszego odbywały się targi o gaże, mieszkania, co najnędzniejsze dano nauczycielstwu, a właściciele tych mieszkań awanturowali się z nauczycielstwem, wodząc je nawet po sądach. Mimo to nie poddawali się młodzi pedagogowie, pracując nawet w godzinach popołudniowych, byle tylko przygotować jak najlepiej uczniów i uczennice z szkoły powszechnej, wśród których zaledwie kilka było gimnazjastów.

O tem jak krzywdzono nauczycieli milczano uprzejmie, jak i o tem, że pensje za czas ferji wypłacano rozmyślnie dopiero we wrześniu, kiedy pieniądz tak był zupełnie zdewaluowany.

Dziś zmieniły się stosunki, ale także dzięki hr. Badeniemu, który gmach odstąpił na gimnazjum, a nauczycielstwo umieścił w swoich apartamentach.

I dziś gimnazjum nie posiada wszystkich sił kwalifikowanych — ale kierownictwo i nowy zarząd starają się o wszystko dobre, a nie myślą nad tem, jakby to można dokuczyć nauczycielstwu.

Z dnia 29 lutego.

Giełda lwowska.

Akcje niekotowane słabsze niż na ostatniem zebraniu. Większe zainteresowanie jedynie dla Gazów i Jaworzna przy kursach chwiejno-zniżkowych. Przeworsk imienny obniżył się na 825 milj. Schön spadł na 425 milj. — Węglówki utrzymały się prawie na poziomie ostatnich notowań. Na targu akcji kotowanych kursa

niektórych papierów utrzymane, niektóre zaś akcje wykazywały zniżkę kursów. Chodorów około 23 mili. — B. Przemysłowy około 2100000. B. Hipot. 2850000. — B. Rolniczy 1300000. Tendencja chwiejna. Usposobienie ożywione.

TRANSAKCJE W AKCJACH.

Hipotecz. 2800, 2825, 2900 (2825); Przemysł. 2125, 2175, 2150. 2135, 2130, Rolnicz. 1300, Z. B. K. 700, 650, 675, Browary 29750, 29500. 29600, Chodor. 22500, 22250, 22750, 22700, 22000, 22750, 23000, Chybie 48000, 48500, 47500, drobne 51500, 51000, 50500, Cegielski 2625, 2650, Gafota 1425. 1400, Ćmielów 7500, Karpalit 4000, 4050, Marynin 5800, 5900, Niemojowski 2300. 2275, 2250.

Oikos 18000. 17750. 18250, Parowozy 1875, 1900. 1850. 1860, Pezet 850. 875, 900. Pocisk 6000, 6200. 6300. Nitrat 1250, 1275. 1260, 1225. Nafta 2150. 2140, P. T. B. 575, Rakszawa 14500. Siersza el. 1450. Siersza g. 25500, Tespy 28800, 28000. 28750, 28850. Zieleniewski 46000. 45000.

OBRÓT W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Kursa w tysiącach:

Arma 3900. 3750. 3800. Azot 2300. 2350. 2400. Auto poznańskie 400. Brugger 4200, 4300. 4350. Elektr. n. Sanem 850, 825, 800. Gazy 97000, 97500, 96500, 96000. 96750. Gazy zachodnie 37000, 36750, 37250, 37000. Gazolina 4950, 4960. Gazociągi 850, 860, 865. Hydropol nf. 32.. Jaworzno 110000. 109000, 108000, 108500 drobne 120000. 119500. 119000. 120000, Len 5200 (4200 bez przedpł.) Lesienice 10750, Machlejd 5000, 5100. Olkusz 3150, 3125. Przeworsk 825000, 845000, 830000, 826000 imienny. Radziwiłł 7750, Rolindustria 1450. Schön 430000, 425000. Terpentyna 1100. Węglówki 140, 139½, 139 3/4, 139 nf. 130.

Giełda zbożowa.

Lwów, 29. lutego.

Ruch na giełdzie słaby — transakcje w hreczce i kukurudzy. Podaż w zbożu twardem minimalna z powodu zawiei śnieżnych. Ceny na ogół wyższe. Tendencja lekko zwyżkowa. Usposobienie słabe.

Pszenica krajowa 73/74 ex 1923 34—36 m., żyto małopolskie 68/69 ex 1923 22—23 m., jęczmień małopolski browarniany 22—23 m, jęczmień małopolski przemiałowy 19—20 m., owies małopolski 44/45 ex 1923 22—23 m., kukurudza 27—28 m., hreczka 23—25 m.

Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania.

Ceny szacunkowe bez transp.

Giełda warszawska.

Warszawa, 29. lutego.

Dolary ameryk. 9,325—9,300—9,350—9,250; kanadyjskie 8,950; korony czeskie 132—131; funty szterl. 39,975; franki złote 1,798; franki franc. 390.

Czeki: Belgia 337—339—335; Holandja 3,490—3,465; Lond. 40,250—39,950—40,150—39,790; N. Jork 9,345—9,300—9,350—9,250; Paryż 390—392—394—390; Szwajc. 1,620—1,610—1,618—1,602; Praga 271,150—264,500; Wied. 132—131—1,32—130; Włochy 402.750—400.250; bony złote 1.350—1,400; 8% pożyczka 15½—15 mili.; miljonówka 775—800—790; dolarowa pożyczka 5,500 5,525.

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania wstępne z dnia 29 lutego. Holandja 215.50, Nowy Jork 577 ½, Londyn 24,85, Paryż 24.37, Medjolan 24,87, Praga 16.75, Budapeszt 0,0150, Bukareszt 310, Belgrad 7,27½, Sofja 4,34, Wiedeń 0.0081½.

1863—1924.

Obowiązkiem każdego Polaka jest przyczynić się do ulżenia niedoli szermierzy za Wolność Narodową, którzy u schyłku swego życia walczą z wielkim niedostatkiem.

Z inicjatywy Dowództwa Okręgu Korpuśnego a za staraniem oficerów całego Garnizonu lwowskiego odbędzie się **w niedzielę dnia 2. marca** w Ognisku Oficerskiem przy ul. Fredry Koncert, po którym nastąpią tańce. **Dochód przeznaczony dla Weteranów z r. 1863 i ich rodzin. — Początek** punktualnie 8·30 wieczorem.

Bilet wstępu 6 miljonów Mp., dla akademików 2 miljony.

Wstęp tylko za okazaniem imiennego zaproszenia.

Zaproszenia wydaje się w kancelarji Zarządu „Ogniska“ ul. Halicka 21 między godz. 6-tą a 8-mą wieczorem i tamże równocześnie sprzedaż biletów wstępu.

Niechaj patrjotyczne Obywatelstwo miasta Lwowa nie odmówi swego poparcia.

Milan, Alfred i Radisza

czyli dubeltowe czeki amerykańskie.

Dowcipni młodzi cudzoziemcy dostali się kozy.

Lwów, 1. marca.

(h.) Trzej młodzi obywatele jugosłowiańscy zamieszkali we Lwowie, chcąc tanim kosztem żyć w Polsce, wpadli na pomysł nowego rodzaju oszustw na szkodę naszych obywateli. Mianowicie młodzieńcy ci nazwiskiem Milan P., Alfred K. i Radisza O., mając **przywiezione ze sobą z Belgradu czeki amerykańskie opiewające na sumę 10, 20 i 26 dolarów sprzedawali je dwa razy.** Czeki te bowiem zawierają klauzulę, mocą której ważne są równocześnie z dołączeniem duplikatu. Klauzulę tę oszuści wyzyskali w ten sposób, że **nieświadomym sprzedawali osobno oryginał i osobno duplikat.**

Skutkiem tych manipulacji, poszkodowani zostali: Kantor wymiany we Lwowie, Bernfeld i Stock przy ul. Sykstuskiej, właściciel restauracji kolejowej w Chodorowie, oraz urzędnik naftowy z Drohobycza Eugenjusz Kasser, który w pociągu kupił od jednego z nich czek na 20 dolarów. Na uczynione doniesienie przez firmę Bernfeld i Stock **przytrzymała policja wszystkich trzech oszustów**, którzy po przedstawieniu im tych dowodów **przyznali się do winy.** Po przeprowadzeniu dochodzeń wniesiono doniesienie karne do prokuratury, zaś ich pozostawiono na wolnej stopie.

Lwów, 29 lutego

Przez pewien czas prosiliśmy naszych P. T. Prenumeratorów o wstrzymanie się od przesyłania wpłat prenumeraty zapomocą czeków Pocztowej Kasy Oszczędności, a to z tej przyczyny, iż przeszkody w regularnej komunikacji kolejowej powodowały znaczne opóźnienie w doręczaniu czeków. Obecnie jednak, po uregulowaniu ruchu kolejowego, prosimy P. T. Prenumeratorów o nadsyłanie prenumeraty nadal w czekach P. K. O.

Z Kasyna i Koła liter.-artyst. Sekretarjat i komitet zabawowy pracowały wczoraj bardzo intenzywnie. Po dodatkowe legitymacje zgłosiło się kilkaset osób. Kontrola wydawanych kart jest bardzo skrupulatna i dobór więc towarzystwa będzie nienaganny. W niedzielę — jak zwykle — odbędzie się dancing. We wtorek zakończenie karnawału.

„Gwiazda“ na Bank Polski. Stowarzyszenie polskich rękodzielników i przemysłowców „Gwiazda“ we Lwowie subskrybowało akcje na Bank Polski. Wydział lwowskiej „Gwiazdy“ jak oMacierzy 30 „Gwiazd“ w Małopolsce i w Czerniowcach, wzywa wszystkie te Stowarzyszenia, aby w miarę możności zakupywały akcje na Bank Polski i zwraca uwagę, że w niektórych bankach przyjmują na ten cel marki polskie.

Taryfa pocztowa niezmieniona. Jak komunikuje dyrekcja poczt i telegrafów, od 1 do 15 marca włącznie, obowiązują te same opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne, jak 16 do 29 lutego, to znaczy że u nas pozostają niezmienione.

(N.) **Malwersacje „bundowców“** Dzisiejszy „Tugblatt“ zamieszcza ciekawy artykuł ilustrujący w charakterystyczny sposób przeróżne machinacje niektórych kierowników lwowskiego „Bundu“. Kierownikom tym zarzucili niektórzy członkowie konsumu „Solidarność“ różne nadużycia w prowadzonem przez nich konsumie robotniczym „Solidarność“ pozatem sprzeniewierzenie różnych kwot dolarowych przysłanych z Ameryki na cele kulturalno-oświatowe. Ostatnio nadesłał Centralny Komitet „Bundu“ do Lwowa pewną ilość dolarów dla zakupna i rozdziału książek dla bibliotek robotniczych. Książki te wprawdzie zakupiono i odsprzedano napowrót ale uzyskane z tej transakcji pieniądze utonęły znowu w bezdennych kieszeniach tych samych dygnitarzy.

Siostra marsz. Piłsudskiego, Józefa z Piłsudskich Majewska, zmarła w Wilnie.

Nowy śląski wojewoda. Rada ministrów postanowiła przedstawić panu Prezydentowi Rzeczypospolitej wniosek o mianowanie wojewodą śląskim dra Tadeusza Konckiego, który obecnie prowadzi śląskie województwo prowizorycznie.

Memorjał komandora Younga w sprawie sanacji skarbu polskiego ma być w najbliższym czasie przetłumaczony na język polski i opublikowany.

Bomba w Łodzi. Z Łodzi donoszą: Wczoraj wieczorem nieznani sprawcy podrzucili granat ręczny pod mieszkanie prezesa Związku przemysłowców dra Barcińskiego. Wybuch spowodował uszkodzenie muru, oraz wybicie kilku szyb, nie pociągając za sobą żadnych strat w ludziach. Komisja śledcza prowadzi energiczne dochodzenia.

Samochody rządowe nie są do wożenia dam. Min. Sikorski wydał zarządzenia ograniczające używanie samochodów wojskowych dla przewożenia pań, nie mogą być nawet używane w tym wypadku samochody ministerjalne. Szefowie departamentów nie mają prawa używać samochodów od godz. 17 do 7-mej.

Walka z „szimlem biurokratycznym. Min. Sikorski wydał rozkaz przeciwko balastowi biurokratycznemu. W referatach wojskowych korespondencja musi być krótka, styl prosty, bez obcych naleciałości biurokratycznych.

Szkolna żałoba po Wilsonie. Minister W. R. i O. P. zarządził, ażeby celem uczczenia pamięci Wilsona 6 marca jako miesiąc po śmierci prezydenta, we wszystkich szkołach średnich, zawodowych, oraz powszechnych dla dzieci powyżej lat 10 urządzono w czasie zajęć lekcyjnych krótkie przemówienia poświęcone Wilsonowi i jego działalności. Na gmachach szkolnych należy wywiesić flagi państwowe polskie zwinięte do połowy.

(h). **Wykolejenie pociągu.** Przedwczoraj rano pociąg osobowy Nr. 1313 wykoleił się między stacjami Nowosielec Gniewosz a Sanokiem. Przerwa powstała w komunikacji, trwała sześć godzin. Ofiar w ludziach nie było. Przyczyny wykolejenia nie zdołano jeszcze ustalić.

Mnożnik dla wojskowych. Mnożna na marzec dla uposażenia wojskowych zawodowych określona została na 584691 punktów. Dla wojskowych niezawodowych, funkcjonarjuszy prowizorycznych, praktykantów, tudzież pracowników kontraktowych mnożna 657609. Procentowy dodatek należności nieuregulowanych nową ustawą wynosi 29 procent.

Sprzedaż ordynacji w Polsce? W Warszawie krążą pogłoski, że minister skarbu zamierza wystąpić przed Sejmem z wnioskiem o częściową sprzedaż istniejących w Rzeczypospolitej ordynacji na pokrycie podatku majątkowego. Ordynacji tych jest 12. Słychać, że podobno jedna tylko ordynacja Zamoyskich, ofiarowana jak wiadomo na cele oświatowe, ma zapłacić trzy tryljony marek podatku.

Skandal w zakładach graficznych. W związku z wykryciem nadużyć w państw. Zakładach graficznych, pisma warszawskie donoszą o niezwykłej transakcji papierowej: Zakłady grafic-

ne miały sprowadzić znaczną ilość papieru zagranicznego w walucie obcej. Po sprawdzeniu okazać się miało, że ten papier, rzekomo sprowadzony z zagranicy, był w rzeczywistości wyrabiany w krajowych fabrykach. Ówczesny kierownik wydziału gospodarczego został wówczas zawieszony w urzędowaniu.

Akademicy polscy mają okazję jechać zagranicę. Naczelny Komitet akademicki komunikuje: Komisja spraw zagr. Komitetu przeprowadza w roku bieżącym wymianę studentów na okres wakacyjny. Wymiana została zorganizowana z 15 państwami europejskiemi, których naczelne organizacje akademickie należą do międzynarodowej konfederacji studentów. Każdy student polski ofiarujący gościnę w Polsce koledze cudzoziemcowi, będzie mógł spędzić parę tygodni za granicą, poznać kraj, język i miejscowe stosunki. Zgłoszenia do dnia 1. kwietnia należy kierować do referatu wymiany studentów Komisja dla spraw zagr. Naczelnego Komitetu akad., Warszawa, ul. Świętokrzyska nr. 45 nr. mieszkania 14.

Inżynier, zabójcą księcia kaukaskiego. Sąd okręgowy w Warszawie przystąpił do rozpoznania głośnej sprawy inż. Józefa Kozaka, oskarżonego o zabójstwo dokonane na osobie prezesa związku b. powstańców górnośląskich, Konstantego księcia Kuradzę. Oskarżony odpowiada z wolności za kaucją. Liczba wezwanych świadków sięga około 30 osób.

ZE ŚWIATA

Zamordowanie Daudeta a kwestja zaufania. W czasie dyskusji nad interpelacją Boissona dotyczącą śledztwa w sprawie zamordowania Filipa Daudeta wobec postawienia przez Poincaré'go kwestji zaufania Izba odroczyła dyskusję nad interpelacją 385 głosami przeciw 186.

Zgon b. premjera japońskiego. Donoszą z Tokio, że zmarł tam były prezydent ministrów ks. Matzukato.

Dwa loty okrężne dookoła świata. Jak donosi „Tel. Comp." z Londynu, przygotowują się dwie ekspedycje, które mają podjąć lot dookoła świata. Jedna wyruszy z Alaski 15 marca i skieruje się na zachód, druga zaś z Anglji, podejmie lot w miesiąc później w kierunku wschodnim.

Henderson, zwolennik rewizji traktatu Wersalskiego, został wybrany w okręgu Burnley 24.571 głosami. Kandydat konserwatystów otrzymał 17.594 głosów.

Skupczyna serbska przyjęła budżet na rok 1924 i 25-ty, wyrażający się zarówno w wydatkach, jak i dochodach w sumie 10.344 miljonów dolarów.

Sport

Doroczny Zjazd delegatów związków okręgowych piłki nożnej odbył się 23 i 24 lutego br. w Warszawie. Na prezesa PZPN. powołano po raz czwarty z rzędu dr. Cetnarowskiego. Kapitanem związkowym obrano p. Obrubańskiego. Z ważniejszych spraw: uchwalono w zasadzie obesłać Olimpjadę paryską, dla uzyskania zaś potrzebnych funduszów na ten cel, nałożono na poszczególne okręgi pewne kwoty. — Rozgrywki okręgowe **o mistrzostwo Polski, ze względu na Olimpjadę, przeniesiono na jesień.** — Dokonano następnie **nowego podziału sportowego Polski** na 3 grupy, (w ubiegłym roku 2 grupy), a mianowicie: do I grupy należą okręgi: krakowski, górnośląski i łódzki; do 2-giej: poznański, toruński, warszawski; do 3-ciej: lwowski, lubelski i wileński. — Mistrze okręgów rozgrywają w tych grupach, a następnie między mistrzami grup rozgrywa się ostatecznie walka o mistrzostwo Polski. Jak widzimy, w bieżącym roku udział w rozgrywkach o mistrzostwo Polski weźmie po raz pierwszy okręg toruński w grupie drugiej — Rozgrywka grupy drugiej będzie najciekawsza, podczas gdy z góry można przewidzieć, który okręg zostanie mistrzem grupy pierwszej i trzeciej

Jak zabezpieczyć spadki „amerykańskie".

NIEBEZPIECZNI I KOSZTOWNI POŚREDNICY. — JAKA JEST NAJLEPSZA DROGA I JAKIM SPOSOBEM MOŻNA SOBIE ZABEZPIECZYĆ SPADEK I JEGO WYSOKOŚĆ.

Lwów, 28 lutego.

Spadki po emigrantach polskich w Ameryce są często **źródłem wyzysku a nawet wprost oszustwa.** Do rodzin i krewnych tych **emigrantów** zwracają się różni **pośrednicy** a często i rozmaite Towarzystwa, zajmujące się zasadniczo zupełnie czem innem i proponują wydobycie **spadków w Ameryce,** rzeczywistych a nierzadko i zupełnie **fikcyjnych.** Pośrednicy ci **wyłudzają grube sumy** na koszty, a wyzyskując ludzi zbyt łatwowiernych. Zresztą gdy rzeczywiście wydostaną spadek każą sobie płacić honorarja dochodzące do połowy i więcej sumy spadku.

Tymczasem jest **droga o wiele prostsza, tańsza a przedewszystkiem zupełnie pewna — przez Konsulaty polskie,** które windykują spadki **bez angażowania adwokatów amerykańskich** i dlatego pobierają procentowe tylko około 3 proc. sumy spadkowej.

W ostatnich czasach wprowadzono jeszcze te dogodności, że **spadki windykowane przez konsulaty** wypłacane **są przez P. K. K. P. w Polsce w dolarach.**

Nie należy niszczyć korespondencji, kwitów, przekazów pieniężnych i innych dowodów, **stwierdzających otrzymywanie zasiłków z Ameryki,** wiele bowiem słusznych zresztą pretensji do odszkodowań za śmierć członka rodziny w Ameryce, zostało oddalonych przez sądy amerykańskie z powodu nieprzedłożenia przez uprawnionych dowodów zależności materjalnej. Należy przekazywać do kraju, o ile możności **jak najwięcej gotówki,** gdyż wysokość przyznanych rent zależy w myśl ustaw amerykańskich, od ilości i wysokości kwot, przesyłanych do kraju na utrzymanie pozostałych rodzin.

Moskwa gniewa się na „Ententę nadbałtycką".

Moskwa, 28. lutego.

(G.) Cała prasa sowiecka poświęca ostatnio dużo miejsca przebiegowi prac **konferencji ministrów, odbytej w Warszawie.** Prasa sowiecka uważa wyniki tej konferencji jako **„nową klęskę (?) dyplomacji polskiej",** rezultaty te bowiem miały rzekomo udowodnić brak wszelkich podstaw do koncepcji „ententy nadbałtyckiej".

Zagadnienie to również omawia w ostatnim numerze „Izwiestja" naczelny publicysta sowiecki Stiekłów, który między in. twierdzi:

„Ententa bałtycka, do której stworzenia dąży Polska, jest utworem jeszcze mniej poważnym i trwałym, niż nawet tzw. Mała Ententa w Europie środkowej, bowiem w tej części Europy rozbieżność interesów państwowych jest znacznie głębsza i mocniejsza, niż gdzieindziej. „Wprawdzie — przyznaje dalej Stiekłów — **dyplomaci polscy b. zręcznie wykorzystują pewne nastroje nowopowstałych krajów bałtyckich".**

Wynurzenia swe Stiekłów jak zwykle kończy **ostrymi napadami na Francję,** oskarżając ją o „intrygi" i podjudzania Polski i państw bałtyckich przeciwko Sowietom.

Z TEATRU

Opera komiczna „Pocałunek" Smetany, wchodząca po raz pierwszy na afisz w poniedziałek, przygotowywana była od dłuższego czasu przez reżysera Okońskiego i kapelmistrza Zunę. W operze biorą udział pp. Lubicz, Rotowska, Hinglerówna, Bedlewicz, Cyganik, Martini, Jeleński, Niedzielski i in. Strona dekoratywna spoczywa w rękach art. malarza Z. Balka.

*

TEATR WIELKI.

Sobota, 1: (o godz. 7) „Czaple pióro" (gośc. wyst. Bednarzewskiej).

Niedziela, 2: o godz. 12 w południe „Wielki koncert Symfoniczny" (z powodu du setnej rocznicy urodzin Smetany).

Niedziela, 2 : o godz. 3 „Danton" (popularne).

Niedziela, 2 (o godz. 7) „Trubadur".

Poniedziałek, 3: „Pocałunek" opera w 3 odsłonach Fr. Smetany (premiera).

TEATR MAŁY.

Sobota 1: „Na łeb na szyję".

Niedziela 2: „Na łeb na szyję".

Poniedziałek 3: „Świderek".

TEATR NOWOŚCI.

Sobota 1: „Mikado".

Niedziela 2: „Katja tancerka".

Poniedziałek 3 bm.: „Księżniczka Ołala".

*

Repertuar „Młodej Scenki".

W sobotę, dnia 1 marca br.: „Grzegorz Dandin Moliera o godz. 8 wiecz.

W niedzielę, 2 marca. b. r. „Grzegorz Dandin Moliera o godz. 8 wiecz.

Ceny OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwykłych 8 gr., w nadesłanem 21 gr.; po kronice 24 gr., w tekście (kronika, report., dział ekonom. itd.) 28 gr. na pierwszej stronie 32 gr. za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 5 gr., w rubryce: kupno-sprzedaż 6 gr., matrymonialne, korespondencje prywatne 8 gr., dla poszukujących pracy 3 gr., jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 190 zł. pol., 1 cała strona w części tekstowej 320 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem 380 zł. pol. Ogłoszenie zamiejscowe o 30% drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonem, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. Odpowiedzialności za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. **Prenumerata** miesięczna 8.000.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 9.000.000 Mk. — Za granicą 12.000.000 Mk.

Z drukarni Polskiej pod zarządem Z. Kiełbusiewicza we Lwowie. Odpowiedzialny redaktor: MARJAN MACHALSKI.